

باسمه تعالی

صورتجلسه سومین نشست کارگروه جنوب فرهنگستان علوم پزشکی

تاریخ: ۱۰ مهرماه ۱۴۰۱

محل برگزاری: تالار جلسات استانداری فارس

حضاربه ترتیب حروف الفبا: دکتر امینی، دکتر ایمانیه، دکتر باقری لنکرانی، دکتر پاکشیر، دکتر جولایی،

دکتر حسن زاده، دکتر محقق زاده، دکتر ملک حسینی، دکتر مقدمی، دکتر نبی پور، دکتر نجابت

مذاکرات:

دکتر محقق زاده در خصوص پیشرفت کار نشست (علوم پایه برای ارتقای سلامت) گزارش خود را ارائه

کردند. ایشان اطلاع دادند که کارگروه مربوطه با تمرکز بر علوم ساختاری (شیمی، فیزیک و ..) با مسئولیت

آقای دکتر آزادی، علوم زیستی با مسئولیت آقای دکتر نقیب الحسینی، علوم ارتباطات و هوشمند سازی با

مسئولیت آقای دکتر خون جوش و علوم شناختی با مسئولیت آقای دکتر جمالی تشکیل شده است. این گروهها

از هم اکنون فعالیت خود را آغاز کرده و بناست در خصوص ظرفیتهای علوم پایه برای ارتقای سلامت پیشنهادات

خود را ارایه نمایند. با گروه علوم پایه در تهران نیز هماهنگی ها انجام خواهد شد. نشست شیراز در سه جلسه

و در نهایت با ارایه خلاصه سیاستی همراه خواهد بود. زمان نشست انشالله سی آذر و اول دی ماه برگزار خواهد

شد. فعالیت این کارگروه منحصر به این نشست نخواهد بود.

آقای دکتر ملک حسینی با یاد درگذشتگان عضو فرهنگستان علوم پزشکی از شیراز شادروانان دکتر وصال ، دکتر واعظ زاده ، دکتر حق شناس و دکتر محرری ، تاکید کردند که باید برای جایگزینی این اساتید از شیراز تلاش کرد .همچنین اعلام کردند **کنگره بین المللی پیوند** در تاریخ ۱۵ تا ۱۸ آذر ماه در بیمارستان ابوعلی سینا برگزار خواهد شد و ابراز امیدواری کردند این همایش نظیر همایش سال ۱۳۸۷ نقطه عطفی برای ارتقای پیوند در کشور و منطقه باشد . ایشان تاکید کردند که باید به علوم پایه توجه بیشتری داشت و برای تحقیقات پایه سرمایه گذاری کرد . ایشان اعلام کردند در مرکز ابوعلی سینا با حمایت خیرین در حال سرمایه گذاری در این زمینه هستند . نکته دیگری که ایشان بر آن تاکید داشتند همکاری و همگرایی با اساتید علوم پایه از دانشگاههای غیر علوم پزشکی که بعضا چهره های جهانی هستند بود . ایشان تاکید داشتند که **مرجعیت علمی** در دنیا بدون توجه به علوم پایه به خصوص ژنتیک امکان پذیر نیست و اینکه دانشگاههای اول دنیا اغلب مردمی و غیر دولتی هستند . در همین رابطه پیشنهاد شد که جلسه مشترک با اعضای سایر فرهنگستانهای مقیم شیراز برگزار گردد . **شخصیت یابی** در علوم پایه از تاکیدات ایشان بود . آقای دکتر ملک حسینی بر استفاده از واژه های فارسی نیز تاکید داشتند و گفتند که باید زبان خود را حفظ کنیم . همچنین **بهره مندی از تعالیم قرانی** برای گم نکردن مسیر صحیح توسط ایشان تاکید شد .

آقای دکتر نبی پور تاکید داشتند که نشست شیراز بر مسئولیت پذیری علوم پایه در ارتقای سلامت تاکید نماید و بحث **همگرایی علوم** که سالهاست توسط گروه علوم پایه فرهنگستان دنبال میشود مبحث جداگانه ای است که نباید محور نشست شیراز باشد . تاکید اصلی باید بر این باشد که چگونه علوم پایه چه کمکی به مردم میتواند بکند ، چگونه میتوانند برای سلامت به کار گیری شود ، چگونه میتوانند در راستای

دیپلماسی علمی و صلح جهانی به کار گرفته شود و چالش های جهانی را حل کنند و چگونه میتواند به خلق ثروت بیانجامند . ایشان تاکید داشتند که کلید همه اینها و از جمله اهداف توسعه پایدار در علوم پایه است . ایشان اعلام کردند در این زمینه کتابی را تالیف کرده اند که به زودی منتشر خواهد شد . به بیان ایشان ، فرهنگستان باید تولید مستندات کند . نشست اقدام خوبی است اما باید منجر به تولید محتوا و تولید نوشتار شود و اینها را در جامعه علمی گفتمان سازی کرد . ایشان به جلسه ایی که اخیرا در مورد آینده پژوهی پزشکی کشور در وزارت بهداشت تشکیل شد اشاره کردند و گفتند که تحلیل آینده در آن جلسه بر اساس تحلیل روندها بود . حال آنکه کار باید آینده نگاری بر اساس سناریو را هم مد نظر قرار دهیم وگرنه دچار اشتباه میشویم . به جای برنامه ریزی استراتژیک و توجه به نقاط قوت و ضعف و فرصتها و تهدیدها باید افق گرایی کرد . رویکرد SWOT بالاتر از پنج سال را نمیتواند ببیند اما فرهنگستان باید حداقل تا بیست سال را پیش بینی و اقدام کند . افق پیشرو در سلامت ، در پزشکی فرادقیق دیده میشود . برای این رهیافت بر این موارد باید تاکید داشت .

a. ژنومیک بالینی البته اطلاعات فعلی نشان میدهد ما حداکثر بیست درصد عوامل ژنتیک بیماری های مسری را شناخته ایم . بیش از ۹۸ درصد از ژنهای انسان در منطقه تاریک هستند یعنی کارکرد آنها را نمیدانیم . بنابراین ژنتیک راه ورود هست اما پایان کار نیست . و به سایر OMICS ها هم باید توجه داشت .

b. فنومیکس و تاثیر محیط

c. ابر سلامت و هوشمند سازی و استفاده از هوش مصنوعی

d. راه انداختن کوهورت بزرگ با تعداد بالای صدهزار نفر . به عنوان مثال فنلاند الان نصف

جمعیت خود را کوهورت کرده است .

آقای دکتر حسن زاده در مورد تدوین کتاب **مبانی فلسفی طب متعالی** گزارش دادند . ایشان بیان کردند جایگاه

این مبحث در فلسفه مضاف است. تعریف **فلسفه مضاف** عبارت از دانشی است که با روش تاریخی یا عقلانی

که به صورت فرانگر به توصیف یا تحلیل مضاف الیه خود میپردازد . فلسفه مضاف خود به دو گروه تقسیم شده

است فلسفه مضاف به دانش و مضاف به غیر دانش . از قسم اول فلسفه حقوق و از قسم دوم فلسفه هنر را میتوان

مثال زد . فلسفه طب متعالی جزء **فلسفه مضاف به دانش** و از جنس دانش درجه دو است . فیلسوف ، فلسفه

مضاف لازم نیست دانشمند همان رشته باشد . چالشی قبلا بود که فلسفه طب جز طب است یا جز فلسفه اما

اجماع فعلی این است که این رشته خودش یک رشته مستقل است . در این جلسه تاکید شد که با رویکرد دینی

و توجه به ارتباط بین بدن ، نفس و روح و اثار توجه به این ارتباط در رویکرد به سلامت مباحث پیگیری شود

. البته حضار تاکید داشتند که اینکار روشمند باشد .

آقای دکتر نجابت در مورد سمینار کمبریج که در تابستان امسال در مورد **طب و دین** برگزار شد به عنوان مثالی

از فهم کاستی علوم تجربی توسط خود غربی ها گزارشی دادند . اهمیت توجه به علوم عقلی و فلسفه را هم باید

مد نظر باشید .

آقای دکتر پاکشیر در مورد کارگروه **سلامت دهان و دندان** گزارش دادند . پیشنهاد ایشان عضویت اساتید دکتر

جولایی ، دکتر بختیار ، دکتر رضایی ، دکتر میرزایی و دکتر توانگر در این کارگروه بود . ایشان بر تحول در

آموزش دندانپزشکی تاکید داشتند و گفتند که که طرح خود را در این خصوص به گروه دندانپزشکی فرهنگستان

در تهران و جناب آقای دکتر شیرازی ارائه داده اند که در حال تصویب است . تمرکز بر آموزش تخصصی باعث شده توانمندی دندانپزشکان در ارائه خدمات پایه دندانپزشکی مختل شود و در زمینه پیشگیری هم آموزش کافی نبینند . ایشان همچنین تاکید داشتند که برای ارتقا و تحول در سلامت دهان باید برنامه آموزشی سایر گروهها به خصوص پزشکی و پرستاری و سایر رشته های ارائه کننده خدمات هم متحول شود تا با آگاه سازی آنها و ظرفیتهایی که در این رابطه دارند بتوان شاهد جهش در این زمینه بود . آقای دکتر پاکشیر گفتند در این رابطه درسنامه ای توسط ایشان تهیه شده که چند سال پیش در شیراز در زمان ریاست دانشگاه توسط آقای دکتر ایمانیه برای دانشجویان پزشکی ارائه شده است . ارائه آموزشهای موثر محیطی برای دانش آموزان با همکاری آموزش و پرورش از دیگر تاکیدات ایشان بود که میتوانند به صورت پایلوت در شیراز انجام گردد . همچنین استفاده از ظرفیت رسانه ملی برای آگاه سازی عامه مردم از اهمیت سلامت دهان و دندان نیز مورد تاکید ایشان بود .

سرکار خانم دکتر امینی گزارشی از طرح بررسی نگرش به **هوش مصنوعی** در بین دانشجویان پزشکی ارائه کردند . همچنین گزارش دادند که طرحی را برای گروه آموزش فرهنگستان درمورد سودمندی دروس عمومی تهیه کرده اند .

آقای دکتر نبی پور در مورد هوش مصنوعی هم بر این نکته تاکید داشتند که **یادگیری ماشین** در کشور تجربه شده و افراد آگاه آن هستند ولی برای طرحهای کاربردی آن به داده های بزرگ نیاز هست که در نظام سلامت بانکهای بزرگ آن وجود دارد .

آقای دکتر مقدمی در مورد اینکه مرز بین رشته ای و بخش ها از بین رفته و راه آینده همگرایی علوم است توضیحاتی دادند و به عنوان یک تجربه **تشکیل گروه های مجازی بین رشته ای** را در دانشگاه علوم پزشکی

شیراز در دوره مسئولیتشان به عنوان معاون آموزشی دانشگاه مثال زدند و گفتند که گروه هوش مصنوعی در دانشگاه علوم پزشکی شیراز با همکاری اساتید دانشکده مهندسی و اساتید علوم پزشکی تشکیل شده که بسیار موفق عمل کرده است. نکته دیگر مورد تاکید ایشان این بود که بسیار در مورد **پزشکی خانواده** صحبت میشود در حالیکه این جزیی از پروژه اصلاح نظام سلامت باید باشد و اگر سایر اجزای این اصلاح شکل نگیرد تاکید صرف بر پزشک خانواده به جایی نخواهد رسید. پزشک عمومی امروز تربیت میشود ولی جذب خدمات زیبایی میشود و یا خدمات کم ارزش ارائه میکند. اصلاح نظام سلامت به جراحی عمیقی احتیاج دارد. در این خصوص مقرر شد که **آقای دکتر جولایی** طرح جامعی را در مورد **آینده مطلوب نظام سلامت کشور** تهیه و ارائه کنند. در مورد پیوند هم ایشان برامکان محوریت پیوند برای توسعه علوم پایه تاکید داشتند.

آقای دکتر نبی پور در مورد **شهرهای دانایی** و نیز **موزه آینده** پیشنهاد کردند که استان فارس در این خصوص با توجه به حضور استاندار محترم به عنوان عضو وابسته فرهنگستان پیش قدم شود. همچنین **تغییر معماری شهرها** بر اساس **انسان محوری** نیز پیشنهاد دیگر ایشان بود.

آقای دکتر ایمانیه با بیان اینکه ایشان هجدهمین استاندار فارس پس از انقلاب اسلامی و تنها پزشکی هستند که توفیق خدمت در این منصب را یافته اند از فرهنگستان علوم پزشکی دعوت کردند که ایده های خود را در آن فرصت برای اجرایی شدن به ایشان ارائه دهند. پرونده الکترونیک سلامت، کوهورتهای بزرگ بالای صدهزار نفر، کاربردی کردن هوش مصنوعی، استقلال واقعی دانشگاه با یک برنامه جامع و قابل اجرا از موضوعاتی بود که ایشان از فرهنگستان برای آنها طرح اجرایی خواستند. دکتر ایمانیه تاکید کردند با گفتن و بیان ارزوها به جایی نمیرسیم و باید اجرایی فکر کنیم. در بحث پزشکی خانواده گفتن صرف فایده ندارد و باید به فکر اجرا بود

ایشان گفتند شورای سلامت و امنیت غذایی استان میتواند در این ایام فعالیت بیشتر باشد ولی متأسفانه تا کنون در این دولت در فارس جلسه نداشته با اینکه من آمادگی کامل داشتم ..همکاری صدا و سیمای استان با فرهنگستان مورد تأکید ایشان بود و اعلام کردند برنامه خاصی برای فرهنگستان در صدا و سیمای استان میتواند اختصاص یابد و زمینه آن فراهم است . نرم افزاری شناور برای تعیین میزان پذیرش دانشجویان از درخواست های ایشان از فرهنگستان بود . مثال زدند که رشته بهداشت عمومی دانش آموختگان متعددی دارد ولی بازار کار ندارند و پذیرش بیشتر در این رشته جز تولید دانش آموختگان ناراضی و بدون فرصت شغلی فایده ای ندارد . در مورد بحث ژنتیک هم ایشان اعلام کردند آماده حمایت هستند . دکتر ایمانیه همچنین بیان کردند که برنامه ای برای حمایت از ماندگاری نیروهای ارزشمند در استان و کشور توسط کار افرینان استان در دست اجرا دارند . ارتقای سطح اخلاق و هویت بخشی به دانشجویان نیز از درخواستهای ایشان از فرهنگستان بود .

مصوبات :

درخواست احکام اعضای کارگروه های سلامت دهان و دندان و علوم پایه از معاونت علمی فرهنگستان

هماهنگ کردن فعالیتهای هر دو کارگروه با گروه های علمی متناظر در مرکز

ارائه نقطه نظرهای استاندار محترم به هیأت رییس فرهنگستان و یافتن زمینه های همکاری در موضوعاتی که ایشان پیشنهاد کردند شامل موارد زیر :

۱) نظامند کردن پذیرش دانشجو با توجه به بازار کار و نیازهای کشور از طریق نرم افزار هوشمند

۲) ارایه پیشنهاد جامع برای استقلال دانشگاهها

۳) اصلاح ساختار پزشکی خانواده

۴) ارائه پیشنهاد در خصوص خدمات سلامت دهان و دندان توسط دانشجویان و دستیاران دندانپزشکی با

تمرکز بر سنین ۷ تا ۱۲ سال

۵) ارائه پیشنهاد اجرایی و عملیاتی برای توسعه پرونده الکترونیک سلامت

۶) پیشنهادی های اجرایی و عملیاتی برای استفاده از هوش مصنوعی

۷) پیشنهاد کوهورت بالای صدهزار نفر

۸) پیشنهاد تحصیل همزمان در ژنتیک و هوش مصنوعی برای دانشجویان برتر در رشته های دکتر حرفه ای

۹) پیشنهاد اجرایی برای راه اندازی موزه آینده فارس

۱۰) پیشنهاد های اجرایی برای حمایت های بین بخشی از سلامت جامعه

۱۱) پیشنهاد های اجرایی برای ارتقای سطح اخلاق پزشکی و معنویت در پزشکان

۱۲) پیشنهاد های اجرایی برای هویت بخشی به دانشجویان

۱۳) پیشنهاد های اجرایی برای جلوگیری از مهاجرت افراد ارزشمند در نظام سلامت

۱۴) پیشنهاد برای آموزش سلامت دهان و دندان به دانشجویان پزشکی و پرستاری

۱۵) اختصاص بخشی از برنامه های صدا و سیما استان به اطلاع رسانی فرهنگستان

جلسه بعدی فرهنگستان در روز اول آبان ماه ۱۴۰۱ در بیمارستان ابوعلی سینا برگزار میشود و آقای دکتر نبی

پور در آن جلسه انشاء الله در زمینه آینده پژوهی سلامت سخن خواهند گفت .